

dosarul nr. 3ra-114/2020

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (O. Ionașcu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

ÎNCHEIERE

22 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Cabinetul Avocatului „Sergiu Petrușca”,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Cabinetul Avocatului „Sergiu Petrușca” împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Cabinetul Avocatului „Sergiu Petrușca” și a fost menținută hotărârea din 26 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă

La 20 martie 2018 Cabinetul Avocatului „Sergiu Petrușca” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, solicitând anularea parțială a deciziei nr. 39 din 20 februarie 2018 a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, prin care s-a dispus „constatarea încălcării prevederilor art. 23 alin. (1) și art. 30 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal de către avocatul Sergiu Petrușca, în circumstanțele de fapt descrise în partea constatatoare a prezentei decizii și înlăturarea de către avocatul Sergiu Petrușca a neconformităților constatate prin prezenta decizie și informarea Centrului, în scris, în termen de 30 de zile, despre măsurile întreprinse în acest sens”.

În motivarea acțiunii a indicat că decizia contestată a fost emisă cu încălcarea prevederilor Legii nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal și peste termenul prevăzut de art. 27 alin. (3) al aceleiași legi.

În acest context, a precizat că plângerea a fost depusă de către membrii Biroului Asociați de Avocați sectorul Râșcani în adresa Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal la data de 17 februarie 2017, fapt ce se confirmă prin data indicată pe ștampila de intrare a Centrului aplicată pe plângere.

Cu referire la art. 27 alin. (3) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, a menționat că decizia referitor la plângerea depusă urma a fi emisă de

către Centru în termen de cel mult de 30 de zile de la depunerea plângerii, adică cel târziu la data de 19 martie 2017, însă aceasta a fost emisă abia la data de 20 februarie 2018.

De asemenea, a considerat că decizia nr. 39 din 20 februarie 2018 este ilegală și din motiv că a fost emisă în temeiul unei plângeri, care a fost depusă la Centru peste termenul prevăzut de art. 27 alin. (1) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal.

A precizat că membrii Biroului Asociați de Avocați sectorul Râșcani au primit la data de 17 ianuarie 2017 copia cererii sale de chemare în judecată depusă împotriva Biroului Asociați de Avocați sectorul Râșcani privind înlăturarea obstacolelor în exercitarea profesiei de avocat și a dreptului de proprietate, la cerere fiind anexat inclusiv și extrasul din Registrul bunurilor imobile, prin care, în viziunea primilor, le-au fost încălcate anumite drepturi.

Decizia contestată în speță a fost adoptată în temeiul plângerii membrilor Biroului Asociați de Avocați sectorul Râșcani cu nr. BAA RÎȘ-50/17 din 17 februarie 2017. Iar ținând cont de prevederile art. 27 alin. (1) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, membrii Biroului Asociați de Avocați sectorul Râșcani au înaintat plângerea împotriva sa la data de 17 februarie 2017, adică peste termenul prevăzut, din care motiv Centru urma să respingă plângerea ca fiind tardivă.

A mai specificat că la data emiterii deciziei contestate, Centrul nu dispunea de anumite probe ce ar confirma încălcarea din partea sa a prevederilor art. 23 alin. (1) și art. 30 ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal. Or, plângerea a fost bazată pe faptul precum că el ar fi „prelucrat” ilegal date cu caracter personal ce îl vizează, conținute în extrasul din Registrul bunurilor imobile.

Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a relevat în conținutul deciziei că prin acest fapt s-ar urmări un interes legitim, în vederea apărării unui drept al său în justiție și în conformitate cu art. 5 alin. (5) lit. e) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal – nu era necesar obținerea consimțământului subiecților. Însă, a concluzionat încălcarea din partea sa a prevederilor art. 23 alin. (1) și art. 30 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, care prevede că operatorii sunt obligați să notifice Centrul, personal sau prin persoanele împuternicite de către ei, înainte de a prelucra datele cu caracter personal destinate să servească unui scop.

Mai mult, a notat că în decizia contestată nu a fost indicată nicio probă și respectiv nu se face trimitere la nici un caz concret care ar confirma încălcarea prevederilor art. 23 alin. (1) și art. 30 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, iar din aceste considerente Centrul ar urma, imediat de la data intrării în vigoare a Legii privind protecția datelor cu caracter personal, să emită decizii de constatare a încălcării art. 23 alin. (1) și art. 30 ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal absolut împotriva tuturor persoanelor fizice și juridice de drept public sau de drept privat, inclusiv, autorități publice, care, în activitatea sa, prelucrează date cu caracter personal, și nu selectiv-după cum o face Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal. Or, în caz contrar, prin decizia contestată i se încalcă dreptul la un proces echitabil.

Prin hotărârea din 26 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani acțiunea a fost respinsă.

La 18 ianuarie 2019 Cabinetul Avocatului „Sergiu Petrușca” a declarat apel împotriva hotărârii din 26 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Cabinetul Avocatului „Sergiu Petrușca” și a fost menținută hotărârea din 26 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că conform art. 23 alin. (1) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, operatorii sunt obligați să notifice Centrul, personal sau prin persoanele împuternicite de către ei, înainte de a prelucra date cu caracter personal destinate să servească unui scop. Prelucrarea altor categorii de date cu caracter personal, decât cele notificate anterior, se va efectua cu condiția unei noi notificări.

Din circumstanțele speței, instanța de apel a reținut că Sergiu Petrușca a accesat date cu caracter personal ce îi vizează pe membrii Biroului Asociați de Avocați sectorul Râșcani, ca coproprietari ai imobilului din str. Armenească nr. 73 din mun. Chișinău, stocate în Registrul bunurilor imobile, cu ulterioara dezvăluire în instanța de judecată a certificatului ce conține date cu caracter personal ce îi vizează, în lipsa consimțământului acestora și nefiind înregistrat ca operator de date cu caracter personal.

Instanța de apel a constatat că în proces apelantul a recunoscut accesarea datelor cu caracter personal, inclusiv prin cererea de apel a recunoscut anexarea la cererea de chemare în judecată a informației din Registrul bunurilor imobile ce îi vizează pe membrii Biroului Asociați de Avocați sectorul Râșcani, ca coproprietari ai imobilului din str. Armenească 73, mun. Chișinău.

Luând în considerare prevederile art. 5 alin. (1), (5) lit. b), e) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, care stabilește că pentru reluarea datelor cu caracter personal nu este necesar consimțământul subiectului, în cazul realizării îndeplinirii unei obligații care îi revine operatorului conform legii și în cazul realizării unui interes legitim al operatorului, instanța de apel a remarcat că în speță apelantul a accesat datele vizate în procesul acordării asistenței juridice în cadrul unui proces de judecată. Respectiv, prelucrarea datelor a avut loc pentru situațiile prevăzute de art. 5 alin. (1), (5) lit. b), e) din legea menționată.

Totodată, Completul judiciar a notat că legea reglementează distinct prelucrarea datelor cu consimțământul subiectului și obligația de notificare a Centrului, astfel încât, existența unor circumstanțe necondiționate de consimțământul subiectului vizat, nu exclude obligația de notificare a Centrului înaintea fiecărei accesări de date cu caracter personal.

La caz, deși apelantul nu era obligat prin lege să obțină consimțământul subiecților datelor accesate, acesta avea obligația legală de a notifica Centrul înaintea accesării datelor din Registrul bunurilor imobile.

Prin urmare, instanța de apel a constatat indubitabil încălcarea de către apelantul Sergiu Petrușca a prevederilor art. 23 alin. (1) din Legea privind protecția

datelor cu caracter personal, or, legea nu condiționează notificarea, ci o concretizează în mod separat pentru fiecare accesare de date.

Totodată, au fost respinse argumentele apelantului conform cărora plângerea BAA sect. Râșcani a fost depusă tardiv și din acest motiv Centrul urma să o respingă ca fiind tardivă, or, prin prisma art. 27 alin. (4) Legea privind protecția datelor cu caracter personal, Centrul se poate autosesiza, iar prin dispozitivul deciziei contestate în cauză, Centrul nu a admis sesizarea, ci a constatat încălcarea, care în baza legii ține de competența Centrului, inclusiv prin autosesizare.

De asemenea ca fiind neîntemeiate, Completul judiciar a respins și argumentele apelantului referitor la faptul că decizia contestată a fost emisă peste termenul prevăzut de lege, deoarece prin decizia nr. 77 din 20 martie 2017 Centrul a informat petenții despre prelungirea termenului de examinare a plângerii depuse decizia în cauză fiind în vigoare până la moment și produce efecte juridice.

La 12 noiembrie 2019 Cabinetul Avocatului „Sergiu Petrușca” a depus recurs împotriva deciziei din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat interpretarea eronată a normelor de drept material, concluziile expuse în decizie fiind în contradicție cu circumstanțele cauzei. A mai menționat că decizia nr. 39 din 20.02.2018 a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a fost emisă peste termenul prevăzut de art. 27 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal.

Examinând admisibilitatea recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

După cum rezultă din speță litigiul a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Curtea de Apel Chișinău a emis decizia contestată la 15 octombrie 2019. Conform materialelor cauzei se atestă că recurentului la data de 28 octombrie 2019 i-a fost expediată decizia instanței de apel prin poșta electronică. Prin urmare, recursul depus la data de 12 noiembrie 2019 este în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Cabinetul Avocatului „Sergiu Petrușca” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Cabinetul Avocatului „Sergiu Petrușca” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2,3,4) al Codului de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Cabinetul Avocatului „Sergiu Petrușca” se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Nina Vascan

Iurie Bejenaru